

van het bestuur

bestuursactiviteiten

Fred Bosman

Ver voor het traditionele jaarverslag uitkomt wil ik enigszins uitgebreider ingaan op enkele bestuursactiviteiten van de afgelopen maanden.

Lauwersmeer

Reeds langere tijd dringen wij er bij de overheid op aan om in het Lauwersmeergebied voor vogelaars enkele observatiehutten in te richten. Sinds kort is een dergelijke hut geplaatst aan de zuidrand van het Hondshalstermeer in Oost-Groningen. In het Lauwersmeergebied is, leek ons, ook wel plaats voor een of meer hutten. Na lang aandringen heeft de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP), de huidige beheerder van het gebied, ons toegezegd een of meer van die hutten te plaatsen.

Vanouds worden de belangen van natuur en landschap in het Lauwersmeergebied vanuit de natuurbeschermingsorganisaties behartigd door o.m. de werkgroep Lauwersmeer, een groep die nauw samenwerkt met de Milieufederatie en de Waddenvereniging. Omdat ons de laatste tijd steeds meer verontrustende berichten bereikten over de toekomstige inrichting van het gebied en dan met name over de recreatie en de militaire activiteiten, besloot het bestuur zelf actie te ondernemen. Begin november hebben wij een gesprek gevoerd met het provinciaal bestuur, vertegenwoordigd door de gedeputeerde voor de ruimtelijke ordening dhr. R. Vos, bijgestaan door een ambtelijke delegatie. Het leek ons juist ons allereerst tot het bestuur van de provincie te wenden omdat dat bestuur de verantwoordelijkheid draagt voor een geïntegreerd ruimtelijk beleid.

Gespreksonderwerpen waren:

De verblijfsrecreatie*) Wij hebben erop aangedrongen dat de groningse en friese recreatieplannen op elkaar worden afgestemd opdat de plannen in hun totaliteit het vanuit het oogpunt van natuur en landschap acceptabele niet te boven gaan. Ons is gezegd dan binnenkort daartoe vanuit het provinciaal bestuur stappen worden ondernomen. Voorts vroegen wij 400 bungalows en 150 kampeerplaatsen niet in het natuurgebied de Ballastplaat te realiseren, maar op een eiland in het Nieuw-Robbengat, zoals ook door het rijk is voorgesteld**.

Het provinciaal bestuur voelt daar niet voor, doch komt wel in de problemen: mede op aandrang van de Milieufederatie en de Waddenvereniging heeft Minister Braks vooralsnog geweigerd om voor de plannen ISP-gelden ter beschikking te stellen. Bezwaren tegen de vestiging van recreatieve voorzieningen op de Ballastplaat lijken in de toekomst kansrijk. Meer in het algemeen drongen wij aan op een beperking van het aantal verblijfseenheden (bungalows, kampeerplaatsen e.d.) in het Lauwersmeergebied. De grote boosdoener in dit opzicht is overigens de provincie Friesland die qua omvang ambitieuzere plannen heeft dan het provinciaal bestuur van Groningen.

Lang is gesproken over de problematiek van het plankzeilen. Het probleem is bekend, één surfer is in staat duizenden (water)vogels uit een gebied verdrijven. De provincie kiest voor een beleid van beïnvloeding: voorzieningen in het Nieuw-Robbengat creëren en verder de nu nog gebruikte plaatsen (b.v. de Vlinderbalg) per auto onbereikbaar maken. Wij hebben gepleit voor een systeem

* De groningsche en friesche overheden hebben omvangrijke plannen voor de (verblijfs) recreatie: bungalows, kampeerplaatsen, surfrovers e.d.

** (Het rijk wil dat dergelijke voorzieningen geconcentreerd worden in het Nieuwe Robbengat, voor wat betreft de groningse plannen).

van zônering naar plaats en tijd, gecombineerd met feitelijke verboden. In de praktijk kan dat b.v. betekenen een tijdelijk verbod in het Nieuw-Robbengat (in het najaar) en een (bijna) permanent verbod in de Vlinderbalg. We werden het niet eens, maar de Avifauna delegatie kreeg wel de indruk dat men de problematiek ernstig neemt. Voor de vereniging is het zaak de ontwikkeling goed in de gaten te houden en zondig met klem van argumenten nog eens aan te dringen op een stringenter beleid. Tot ons genoegen bleek ook het provinciaal bestuur van mening dat het aantal ligplaatsen voor boten in het open gebied (buiten de jachthavens) niet verder moet worden uitgebreid. In dit verband hebben wij ervoor gepleit de voorziene concentratie van aanlegplaatsen bij een nog op te spuiten eiland westelijk van Achter de Zwartten zo te realiseren dat men van daar uit niet naar het kwetsbare gebied Achter de Zwartten kan lopen of surfen. Men onderkende het probleem en volgt de plannenmakerij van de RIJP kritisch. Of dit tot iets leidt moeten we afwachten.

Zoals waarschijnlijk wel bekend is, is bij de aanleg van het militaire oefenterrein in de Marnewaard bij de zeedijk een zout kwelgebied gespaard. Wij hebben het provinciaal bestuur gevraagd te bevorderen dat het waterpeil aldaar hoog genoeg wordt gehouden. Nu dreigt het gebied door continue ontwatering te verruigen en gaat de zoute flora en daarmee ook de aantrekkelijkheid voor vogels op termijn achteruit.

Westelijk van dit zoute kwelgebied, langs de zeedijk vlak achter Robbenoord, ligt een nog waardevol terrein met oude slenken, bos en parnassievelden. In de toekomst gaat dit gebied verloren door de aanleg van schietbanen. Met klem vroegen wij te bevorderen dat die schietbaan 400 meter zuidelijker wordt aangelegd, opdat dit terrein behouden blijft. Men stond niet onwelwillend tegenover deze suggestie. Het laatste woord heeft hierin uiteraard het ministerie van defensie. In verband met de inrichting van het oefenterrein hebben wij verder aan de orde gesteld dat het ministerie van

defensie stelselmatig, door gebruik te maken van mazen in de wet, normale planprocedures bij de aanleg van het oefenterrein weet te vermijden. In spraak, bezwaar en beroep van belanghebbenden worden zo onmogelijk gemaakt.

De komende tijd vraagt ook het toekomstig beheer van het natuurgebied de aandacht. Het gaat dan om de inrichting en het beheer van 2350 hectare natuurgebied (exclusief water), bestaande uit het gebied westelijk van de weg door het Lauwersmeer (Zoutkamp-Robbenoord) en het gebied noordelijk van de weg Munnekezijl-Dokkumer Nieuwe Zijlen. Op het ogenblik vindt er overleg plaats tussen de RIJP en de dienst Natuur, Milieu en Faunabeheer over dit toekomstig beheer. Onzerzijds zal er zondig voor gepleit worden dat het beheer zodanig wordt dat de waarden van het gebied voor zwanen, steltlopers, eenden en ganzen intact worden gelaten.

Sloot- en bermbeheer

Een milieuvriendelijk sloot- en bermbeheer is van groot belang voor planten en dieren. Zeker in de provincie Groningen, waar de agrarische productie in zo belangrijke mate het grondgebruik bepaalt. Temidden van de 'agrarische cultuursteppe' zijn lintvormige landschapselementen als dijken, bermen en sloten en kanalen vaak voor vogels van het grootste belang: als broedplaats, om te fourageren of in te schuilen.

Sommige overheden spannen zich daadwerkelijk in voor een milieuvriendelijk berm- en slootbeheer. Als voorbeeld kan genoemd worden het bermbeheer van de provinciale waterstaat en van een aantal gemeenten, gericht op een verschraving van de bermen. Het resultaat is na verloop van tijd een kruidenrijkere berm, als vervanger van de kortgeschoren grasmatten van vroeger.

In de afgelopen maanden zijn de gemeenten Slochteren, Sellingen en het waterschap Duurswold door ons benaderd, met het verzoek in concrete situaties een ander, milieuvriendelijker berm- en slootbeheer te voeren. Daarnaast organiseert de vereniging

in samenwerking met de milieufederatie op 20 maart een avond in de Trefkoel over dit thema. Aan deze avond wordt medewerking verleend door de Adviesgroep Vegetatiebeheer van het Ministerie van Landbouw en Visserij, een adviesgroep die voorlichting geeft over een milieuvriendelijker sloot- en bermbeheer. Uitgenodigd worden onder meer de waterschappen, gemeentebesturen en provinciale diensten.

Haren

Het gemeentebestuur van Haren is benaderd over de recreatieplannen van de gemeente. Enkele onderdelen van die plannen zijn minder gunstig voor de vogelstand. Het betreft dan ondermeer fietspaden dwars door zeer kwetsbare delen van de Onnerpolder. Voorts bepleiten wij het behoud van een ven in de Appèlbergen.

Westerwolde

Het afgelopen jaar is in excursie- en lezingsprogramma thematisch aandacht besteed aan één deel van de provincie: het Zuidelijk Westerkwartier. Het volgend jaar doen we dat weer. Nu is Westerwolde aan de beurt, een bij vele leden niet zo bekend stukje Groningen, maar wel buitengewoon de moeite waard. In een lezing zal worden ingegaan op de vogelbevolking van deze streek. Daarna bezoeken we uitgebreid dit gebied. Meer nog dan vorig jaar komen de echte wandelaars dan aan hun trekken.

Voor al deze activiteiten geldt dat het bestuur gelukkig een beroep kan doen op de inzet van leden. Het lijkt echter gewenst om het bestuur uit te breiden om bovengenoemde activiteiten verder te ontwikkelen. Wie belangstelling heeft voor een bestuurspost wende zich tot de voorzitter of tot de secretaris. Gezocht worden een tweetal bestuursleden die ervoor voelen om bij het soort activiteiten als hierboven beschreven actief te zijn. Daarnaast is het van groot belang dat de leden van de vereniging oren en ogen goed open te houden om het bestuur te attenderen op misstanden.

